

Shoftim 2013

1.

Being proactive and kosher

Nachlas Tzvi page 488

“Righteousness, righteousness (tzedek) shall you pursue, so that you will live and possess the Land that Hashem your God gives you” (16, 20)

"צדק צדק תרדף למען תחיה וירשת את הארץ אשר יקוק אלהיך נתן לך."

Why does this pasuk use the word ‘righteousness’ twice? Some mefarshim (commentators) explain that this pasuk refers to giving charity. The chiddush (insight) of this pasuk is that **one should not wait until a poor person comes to him to receive charity. Rather one should pursue the poor person to give him charity. We should be proactive in regards to giving charity rather than passive.**

This concept applies to many mitzvos. Most mitzvos do not easily come to us. We typically need to exert much effort in order to fulfill mitzvos. We must be proactive and upbeat when it comes to performing mitzvos.

Another reason why the pasuk repeats ‘righteousness’ is in order to emphasize that **the money we give for charity must be from legitimate and honest pursuits not from stolen or fraudulent gains. The mitzvah of giving should not result from sins (מצוה הבא בעבירה) such as stolen money, but must be from righteous acquisition.**

2.

Listening to Rabbis

“According to the teaching that they will teach you and according to the judgment that they will say to you, shall you do; you shall not deviate from the word that they will tell you, right or left.” (17, 11)

"על פי התורה אשר יורוך ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל."

Rashi quotes the Sifri who explains that even if the Rabbis tell a person that his right hand is his left hand or his left hand is his right hand, still, you must nevertheless listen to the Rabbis. All the more so if the Rabbis tell you that your right hand is your right hand and your left hand is your left hand. (אפילו אומר לך על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין, וכל שכן שאומר לך על ימין ועל שמאל) (שם). The Ramban explains that even if you think that the Rabbis are making a mistake; nevertheless, listen to what the Rabbis say. Don't question the decisions of the Rabbis. Many times there are disagreements. If we wouldn't listen to the Rabbis then we wouldn't be able to function properly as a community. (וענינו, אפילו תחשוב בלבך שהם טועים, והדבר פשוט בעיניך כאשר אתה יודע) (שם). בין ימינך לשמאלך, תעשה כמצותם, ואל תאמר איך אוכל החלב הגמור הזה או אהרוג האיש הנקי הזה, אבל תאמר כך צוה אותי האדון המצוה על המצות שאעשה בכל מצותיו ככל אשר יורוני העומדים לפניו במקום אשר יבחר ועל משמעות דעתם נתן לי התורה אפילו יטעו, וזה כענין רבי יהושע עם ר"ג ביום הכיפורים שחל להיות בחשבונו (ר"ה כה). והצורך במצוה הזאת גדול מאד, כי התורה נתנה לנו בכתב, וידוע הוא שלא ישתוו הדעות בכל הדברים הנולדים, והנה ירבו המחלוקות ותעשה התורה כמה ותרבות. וחתך לנו הכתוב הדין, שנשמע לבית דין הגדול העומד לפני השם במקום אשר יבחר בכל מה שיאמרו לנו בפירוש התורה,

בין שקבלו פירושו עד מפי עד ומשה מפי הגבורה, או שיאמרו כן לפי משמעות המקרא או כוונתה, כי על הדעת שלהם הוא נותן (ס"א לנו) להם התורה, אפילו יהיה בעיניך כמחליף הימין בשמאל, וכל שכן שיש לך לחשוב שהם אומרים על ימין שהוא ימין, כי רוח השם על משרתי מקדשו ולא יעזוב את חסידיו, לעולם נשמרו מן הטעות ומן המכשול. ולשון ספרי (שופטים קנד) אפילו (מראין בעיניך על הימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין שמע להם)

Talelei Oros (pages 263-264) explains that we have a concept (see mesechas Shabbos (34a) Beitza (3b)) that we go lenient on a doubt that is rabbinic. (ספק דרבנן לקולא) Similarly, we go lenient on a doubtful beracha. (ספק ברכות להקל) For example, one who is unsure if he recited a beracha, let's say, a shehakol on water, shouldn't recite a shehakol. (As a side point, if there is someone else around who is about to recite a shehakol, then you should ask him to have you in mind when he recites his shehakol and you will be yotzei (fulfill your obligation).) What is the explanation of this concept? As mentioned above, the obligation to listen to the Rabbis is medeoriasa (a Torah obligation), how can we therefore refer to this concept as a rabbinic doubt? The Tashbeitz answers that originally there was an enactment that had a condition that every rabbinic doubt would be permissible.

Another answer, explains the Chasam Sofer is that the commandment of "According to the teaching that they will teach you and according to the judgment that they will say to you, shall you do; you shall not deviate from the word that they will tell you, right or left", only grants the rabbis to prohibit or to permit. However, anything that has a doubt is out of their authority to decide on.